

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL

Prețul abonamentului:

pe un an 8 coroane
 „ „ „ „ „ 4 „
 „ „ „ „ „ 2 „

Prețul unui număr 20 fil.

Redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Transilvaniei.

Aministrația: Caransebeș, strada parcului 774.

Numărul telefonului: 44.

Manuscripte nu se înapoiază.

Noi și ei.

— Răspuns celor dela «Tribuna» —

Într'unul din numerii trecuți foc și venin varsă asupra noastră cei dela *Tribuna*. Într'un ton uitat de sine și cu o octavă mai sus decât cel comun întortochind adevărul faptelor umplu mai multe coloane cu invective la adresa noastră. Li doare foarte tare, că fără înconjur am spus totdeauna adevărul, arătând, că nu politica propoveduită de *ei* poate ferici neamul românesc, că greșesc atunci, când cred, că obștea românească mai ține la direcția reprezentată de ei și de trei ori greșesc, când socot, că ei au patent să vorbască în numele neamului românesc, patent, care nu li l-a dat nimeni.

Absolut nimic nu-i îndreptățește a-și aroga adecă loruși acest patent. De altcum nici tonul bătăran, nici emfaza acelor domni nu ne surprinde.

Dela înfiinșarea sa până acum *Tribuna* vecinic a fost certăreață. S'a luat la ceartă cu toate foile românești, dreptaceea nu se putea, ca față de noi să urmeze altă purtare.

Nu despre asta însă e vorba. Cei dela *Tribuna* au propoveduit o politică, care până acum s'a dovedit foarte stearpă. În inima poporului au căutat să străbată cu idei, cari n'au adus alt rod, decât că situația neamului românesc cu nimic nu s'a îmbunătățit.

Au cercat să dedee poporul la un fel de cugetare, ce aduce după sine nemulțămirea sufletescă. Și au făcut aceasta fără scrupul de conștiință. Unde e atunci morala? Cari sunt demoralizătorii? Nu e imoral a sădi în suflete utopia? Nu e lipsă de conștiință a propaga nemulțămirea?

Și aceasta au făcut-o fără a putea arăta la activul lor vr'un folos practic. Doar politica se judecă totdeauna după rezultatele sale în viața de toate zilele. A te știu certa, nu înseamnă, că te pricepi a face politică, cu atât mai puțin a-ți aroga rolul de conducător, la ceea ce nu te-a îndreptățit nimeni. Tocmai de aceea nu pricepem nervozitatea lor, când gândirea e de multă vreme liberă.

Noi judecăm pe fiecare după faptele sale, dupăcum e și natural. Tocmai de aceea cu *lor* orășimile am arătat poporului și vom arăta, cari sunt adevărații fruntași. Fruntaș al neamului acela e, care bine face neamului.

Arată-ne *Tribuna* și cei grupați în jurul ei, e fapte pentru neam au la dozar acci fruntași, de cari face pomenire!

Noi înregistrăm cu deosebită bucurie faptele săvârșite, pentru neam și până acum cu părere de rău n'am putul să scriem nici una despre acci fruntași. Din contră multe am arătat, că a făcut deputatul cercului nostru, *Constantin Burdia*. Doar' asta e motivul, că *ei* totdeauna numai defaima îl știu?

Fiindcă să judecăm lucrurile, cum sunt. Că cineva ca avocat știe să încaseze la onorarea, că în câțiva ani de zile ajunge putred de bogat, că altul e director de bancă, are leafă frumoasă etc., nu e un lillu, ca să fie socotit drept oracol politic.

Deputații naționaliști de mai mulți ani sunt în dietă, fără a aduce prin aceasta vr'un folos neamului. Se poate apoi pretinde dela noi, ca să mergem după ei și să le urmăm în politică, să-i considerăm de fruntași?

Din contră! Ne vom ținea și mai departe drept sfântă datorință a arăta, că politica lor n'are nici un rost și mai departe vom căuta să luminăm poporul arătându-i și dovedindu-i, că ar fi disconsiderare a intereselor proprii a se lua după vorbele deputaților naționaliști și ziarelor ca *Tribuna*, îl vom feri pe popor de *demoralizare*.

Cei ce ne-au citit, putul-au să alle, că multe sunt succesele practice, ce până acum le-a adus politica noastră și putem aviza, că aceste numai spori se pot.

Tocmai de aceea tot mai mulți încep să adereze principiilor noastre, ceea ce înseamnă, că *lor*, celor dela *Tribuna* totuși nu le-a succes să *demoralizeze* poporul.

* * *

Nu vrem noi să le luăm celor dela *Tribuna* iluzia, că ei sunt *fruntași*. Traiască și mai departe în credința asta! Dar înzădar se fac foc să ne siliască a avea și noi această convingere și părere. Nu suntem invidioși. Dar nici la alții nu ne place invidia. Iar cei dela *Tribuna* sunt foarte invidioși. De aceea cearcă să ponegriască bunul nume al deputatului nostru, *Const. Burdia*, pe care nu-l pot avea la stomac, fiindcă până acum a putul face prin înțeleapta sa ținută politică mult bine Românilor, iar deputații lor nu.

Și când e vorba, ca *Tribuna* să risce expresiuni, e greu să te iai la întrecere. *Ei*, cari sunt o pildă eclatantă de inconsecvență acuză cu inconsecvență politică pe deputatul nostru, care, știm, a organizat la timpul său rezistența pasivă în orașul nostru

Prin urmare calomniază, când afirmă, că a servit toate guvernele.

Deasemenea pripit spun, că numai *ei*, cei dela *Tribuna* știu să scrie. Lauda ni se pare prea cu coarne! Unde-le sunt modelele de stil?... Suntem foarte curioși să le vedem, dar mai curioși să auzim meritele naționale ale *frunțașilor* umflați de *Tribuna* și de vor fi merite — de cari noi până acum nu știm — tare bucuros le dăm și noi titlul. Mai nainte să le auzim însă!!

* * *

Nu le place celor dela *Tribuna* nici aceea, că primarul Octavian *Bordan* conduce foaia noastră și încă cu așa dibăcie, că principiile noastre euceresc tot mai mult teren. Cei dela *Tribuna* spun, că *ei* au și pentru asta patentă. Firește nici patentă asta n'o recunoaștem noi nu doar, ca să se ciudiască *ei*, ci fiindcă n'o au.

Căci ne putem pune și noi întrebarea: Cum de vine *Russu-Sirianu*, ori *Bocu* să conducă politica naționalistă? Doar fiindcă sunt pretini cu directorul *Victoriei*? Și-apoi *Russu-Sirianu* și *Bocu* din aceea și-au făcut profesie, pe când primarul *Bordan* aduce jertfe pe altarul politiceii mai bune a neamului românesc. Pe partea cui e deci desinteresarea?

Li impută *ei*, că nu știe românește. De când și cum, de vin cei dela *Tribuna* să dea atestate? Și-apoi la o foaie sunt colaboratori, de cari sunt și la *noi*, și cari știu să scrie așa de bine cel puțin ca cei dela *Tribuna*.

Altecum nu pricepem, cum de se pot supăra așa de tare, așa de expresiv, respective fără cuviință *ei*?

Săptămâna politică

— Tisza la regele. — Fuziunea 67-iștilor.

— Tot trebuie revizia. —

Asta e săptămâna, când a început să se șoptească mult. De săptămâni de zile se vorbește despre contopirea 67-iștilor și se zice, că numai Tisza e contra de-ocamdată și că el recomandă să se aștepte până la vară. Fuziunea mai tare ar dori-o *Andrássy*, căruia îi fac cam multe neplăceri unele grupuri dintre 48-iști.

Pentru aceea a fost *Andrássy* la Majestatea Sa și de aceea a fost chemat după el Tisza.

Alții zic, că *Andrássy* a fost, ca să arate regelui *noua lege electorală*, care prin urmare ar fi gata. Nimic nu se știe până acum cu siguranță, cum va fi legea cea nouă. Se pretinde a fi știute următoarele:

1. *Votul plural*. Cine știe scrie și ceti ori în ce limbă, va avea un vot. Cine — pe lângă că știe carte — mai plătește și o anumită dare directă, va avea două voturi. Cine are și un anumit grad de inteligență (adecă a absolvat un anumit număr de clase gimnaziale, reale, civile etc.) va avea trei voturi.

2. *Votarea nu va fi secretă*. Votarea nu se va face în centrul cercului electoral, ci în singuraticile comune și districte mai mici.

3. Reforma electorală nu se va extinde și asupra alegerilor pentru congregații.

Autentic din gura lui *Andrássy* nu se știe, decât atâta, că *numărul mandatelor va fi sporit*. Orașele vor

alege mai mulți deputați decât până acum, iar satele mai puțini decât până acum.

Și tocmai, când *Andrássy* umblă pe la Viena, prim-ministrul *Wekerle* face declarații 48-iștilor. El a spus adecă lucruri interesante: după revizuirea regulamentului se va tracta bugetul, apoi reforma de dare și abia în toamna ori primăvara anului 1909 se va putea prezenta dietei *noua lege electorală*. De aici urmează, că *noile alegeri de deputați vor fi abia în 1910*.

Ceata numărăoasă a independenștilor s'a bucurat mult, când a auzit vorbele lui *Wekerle*.

* * *

Se zice de altă parte, că nu e nici o legătură între cele două audiente, că nici vorbă nu poate fi de fuziunea 67-iștilor.

În timpul asta discuția asupra revizuirii regulamentului merge mai departe.

E interesant, că parcă Croații nu vor fi contra. În Croația au fost adecă alegerile de deputați, la cari a învins coaliția sârbo-croată, având acum mai multe mandate decât mai nainte.

Vineri au fost primadată după alegeri la dieta din Pesta. Era să și fie scandal. Pe *Supilo* adecă n'au voit să-l lase să vorbească croaște.

Prin urmare la revizuirea regulamentului vom auzi numai-decât și câteva vorbiri croate.

F O I T A

T A T A

(Sfârșit).

„Plecasem într'o lungă călătorie, numai eu cu copilul, cu Puiu. Sunt răstimpuri, când alături de un copil sau nevastă, pornesc să rătăcesc în lume. Tu știi. E o patimă.. — Cum aș fi călătorit și acum să fi putut! Pe drum între străini și locuri necunoscute, dorul te învăluie mai ușor; frumoase: munții, apele, satele pierdute în ceață, departe în clinurile munților acoperiți de păduri întunecate, îți ușurează inima, îți răcoresc sufletul ca aripa unui vânt, ce se strecură între piept și faldul hainei, care te înădușea. Așa sunt călătoriile. În anul acela am cultrierat Italia. Două luni de zile am alergat dela un oraș la altul, dela mare la uscat și iarăși la mare. Minunile de artă, în muzee, sau prin mănăstirile ascunse ca niște comori — prin munți, toate mi-au furat din privire și din suflet. În urma unei ase-

meni călătorii te simți obosit și dorești să te întorci cât mai repede în căsuța ta mică, cu lucruri de toate zilele, cu o altfel de poezie, pe care sufletul o poate cuprinde. De câte ori nu ai simțit tu cât de mărginit îți-i sufletul, cât de puțin îți poate încăpea într'însul! Așa eram eu pe atunci și am fugit de Italia, am fugit pe coasta Dalmației într'un oraș vechiu, pe zidurile căruii vreme s'a scurs, de veacuri, ca o apă pe o stâncă ce n'a putut clinti din loc. M'am dus în Ragusa. N'ai fost? Să te duci îndată ce-i putea. Trebuia să vezi zidurile acelea mucegăite, pe care petele de rugină par niște ochi însângerați ce vor să mai vadă încă și să mai vadă ei cari n'au clipit de vremuri, și'n fața cărora parcă ai vrea să pari mai mare de cât ceea ce ești în strâmta ta haină de om modern. Trebuie să calci pe treptele înguste, să pateri în munte de cine știe ce mâni, să treci pe sub porțile întunecate și umede de răcoare, să privești din per-vazul lor marea întinsă, să privești insula smălțuită în verde, și să te lași încins de fășia vântului înecat în mirosul amar de

olendri, ca să înțelegi tot farmecul neșleptat al acestui loc. Nicăeri n'am văzut marea mai albastră ca aici, nicăeri n'am simțit mai puternic legătura sufletului meu cu nemărginirea de apă, ce tresaltă vesnic alături de tine, întinzându-ți brațele să te ție la sinul ei. Nu știu de ce, dar de când am văzut marea la Ragusa, nu mi-am putut închipui altfel moartea, decât ca un val albastru ridicându-se domol ca să-ți cuprindă mijlocul, și să te adoarnă.. Am stat o săptămână aici, și poate aș mai fi rămas, dacă nu mi s'ar fi întâmplat aceea ce amintirea acestui oraș din povești m'a oprit să-ți spun mai repede, anume ce m'a îndemnat să fug acasă, lângă ai mei..

Într'o seară am luat pe Puiu și n'am dus spre port. Mă dusesem să văd escadra englesă, care venise chiar în dimineața aceea și ancorase în radă. E ceva neobișnuit priveleșteea unor vapoare mari cât niște cetăți, elătinate mănios de valurile unei mări înfuriate, cum era Adriatica atuncea. Am privit câtva, dar pentrucă furtuna se întetia, cerul se acoperise de odată de nori grunși, și de lângă cuirasate

Marți demoralizători

Credincioși scopului, ce-l urmărim, de a da politicii românești o direcție sănătoasă, de a abate poporul dela povârnișul periculos, pe care a plecat, am căutat înainte de toate să clarificăm situațiunea. Clarificarea merge greu, pentru că în viața politică românească este mult gunoiu. Instituțiunile noastre de mult s'au abătut dela menirea lor și ori unde, alii câte o clică bine încheșată, bine așezată, cu pat cald, nutrindu-se din mierea adunată din sudoarea poporului român. Menirea instituțiilor, scopurile ei, interesele poporului sunt pentru astfel de oameni de a doua mână.

E periculos să te apropii de un cuib de viespi. Nu poți ușor sparge așa un cuib, pentru că cei ce își văd interesele lor periclitare, sar ca mușcați de șerpe și strigă, cât îi ține gura.

În calea noastră scurtă deja am avut destulă ocaziune să ne convingem, că greu lucru ne așteaptă. Problema noastră este cu atât mai grea, pentru că, durere, jurnalistica noastră nu este condusă de iubirea adevărului și de sinceritate și e în stare să întortocheze lucrurile, dupăcum convine intereselor lor particulare. Pentru toată lumea n'ar informa poporul despre vre-un lucru bun, carele Par apropia de poporul maghiar, ba, din *tactică*, cum zic d-lor, sunt în stare să-și mistifice lucrurile. Să ilustrăm cu un exemplu clasic. Este cunoscut, că dl Z. Bărsan și-a câpătat concesiunea de a da neconturbat de autoritățile locale reprezentațiunii, numai după-ce deputații naționaliști s'au dovedit incapabili de a-i ajuta și numai după-ce a intervenit dl Const. Burdia. Chiar și decisul ministerial s'a înmanat nu dlui Bărsan, ci dlui Burdia. Știrea aceasta a apărut mai înainte în «Viitorul» din București, unde s'a făcut amintire de numele dlui Burdia. Ce au făcut foile românești? În frunte cu baba fără dinți din Brașov au luat notița din «Viitorul», ciuntindu-o însă și lăsând afară numele dlui Burdia. Se vede, că nu e per-

mis, ca poporul românesc să aște, că dl Burdia face fapte românești, poporul *trebuie* sedus, *trebuie* agitat, *trebuie* îndopat cu minciuni și calumnii la adresa dlui Burdia, că doară-dară se va decide, ca la proximele alegeri dietale să se abată dela dl Burdia și să aleagă pe Russu-Șirianul, Bocu, Ciupe, sau chiar pe prietenul lor, pe Birăuț, toți fericitori ai neamului românesc. Așa se pricep jurnaliștii români la sinceritate.

Minciuna le-a fost arma și din minciună trăesc, dar în scurt timp și față de ei se va adevăra proverbul: «*Cu minciuna prânzești, dar de cinat ba*».

În calea noastră am dat și de călelușii dela «Tribuna». Și ei s'au simțit atinși în desinteresarea lor pentru popor, și crezând, că ne vor spăria — au început să ne latre. Dar nu numai, că ne dau gata ca pe niște unelte ale guvernului, ei trag cu coada ochiului și la mandatul de deputat din Caransebeș, întocmai cum și-au pus de gând să aducă în scaunul episcopesc al Caransebașului pe un *distins amic* al lor.

Cine sunt și de unde sunt acești oameni, adunați în jurul «Tribunei»? Cine sunt cei mai noi autorizați ai neamului românesc? Cine sunt cei ce strigă, strigă după membrii ai partidului național, *dar mai ales după taxele lor*? Sunt oameni cu casă, cu masă? Sunt oameni cu trecut și cu vre-o speranță a viitorului?

Ascultați și vă mirați! Russu-Șirianul, Bocu, Antonie Pepa, Ioan Iova. Iată pleiada însufleșirii naționale, carea are patentul de a declara *trădător de neam* pe tot românul, carele n'ar merge după capul lor, carele ar îndrăzni să și cugete altfel, decât ei. Cine sunt, de unde sunt? Nimeni nu le cunoaște trecutul, pentru că nu-l au, nimeni nu le știe capacitatea de a putea face ceva pentru popor. Și dovadă, că le lipsește cu desăvârșire capacitatea, e chiar împrejurarea, că acești luceferi ai neamului nu pot arăta o singură faptă bună, făcută pentru popor, nu se pot lauda cu vre-un rezultat și în toată viața lor au *schiopătat* dela un curent la altul, lătrând în dreapta

plecă, luă pe Puiu în brațe, și în spaima mea îl ridică cu furie de două ori până în tavan. Apoi îl sărută apăsând pe amândoi obrazii, îmi făcu semn cu degetul să n'am frică, și în limba lui, pe care credea, că nu o înțeleg, cu un glas cald ce tremura începu a număra, lăsând mâna, odată cu fiecare număr, de sus până aproape de dușumea:

— Unul, doi, trei, patru, cinci.

Și arată, că sunt ai lui. Avea cinci copii, departe acasă. Se mai uită încă odată la Puiu, în ochi îi străluciră două lacrimi, și scoțând un strigăt cu o adâncime de durere, ce nu se poate descrie, se aruncă spre ușă și se făcu nevăzut.

În cărciumă se întinse tăcerea. Mă innăbuși plânsul, luai pe Puiu în brațe și eșii afară. Ploua mereu. Marea spumega în urlete, iar departe, în învălmășagul valurilor, felinarele de pe catarge scilipeau ca niște ochi ce nu puteau adormi de dor...

Am plecat dela prietenul meu tulburat, căutând pe uliță un copil, să-l pot săruta.

Em. Gârleanu.

și 'u stânga. Lătratul lor însă nu ne mai spărie, pentru că le cunoaștem puterile, le știm căile.

Noi am arătat, că politica românească de 30 de ani încoace se poartă tot de cei ce mai mult se laudă cu iubirea de neam și am dovedit, că după o svârcolire de 30 de ani am ajuns, ca poporul să fie cu totul decăzut atât în cele materiale, cât și în cele culturale-morale, iar *domnii, binefăcătorii poporului* sunt toți bogați, ba oamenii ieșiți din popor întru atât s'au civilizat, că nu mai îndrăznesc să se bage în iarnă, fără a-și curăți *stomacul* prin diferite băi scumpe din străinătate. Are nația bani, de ce să nu trăiască bine domnii. Doar chiar în «Tribuna» cetim îndată-ce da primăvara, că *distinsul director* Russu-Șirianul a plecat la *băile din Slanic, distinsul amic* Giorogariu la băile din străinătate, iar alți *distinși amici* la alte băi, *pentru căutarea sănătății*, și până-ce domnii, *ieșiți din opincă*, își petrec în frac, țaranul are să muncească din greu, iar preotul și învățătorul să adune *taxele*, pe când se reîntorc *distinșii amici*, căci altcum sunt *trădători de neam, mișei, ticăloși*.

Domnii aceia se cocolează sus de tot, când scriu. Își încep articolele cu *cliseul* vechiu și ruginit, «*coadă la topor*». Tot cece ar îndrăzni să se apropie *nechemat* de Arad, cuibul fericirii neamului românesc, este *coadă la topor*. Urmează apoi să ne prezinte ca pe niște unelte ale guvernului, care totdeauna a căutat să-și câștige oameni, cari să seducă poporul. Își exprimă indignarea, că noi am îndrăznit să *riscăm* adevărul trist, că toată ceata luptătorilor se hrănește din sudoarea poporului, și aici din nou *cliseul* cel vechiu: «Despre cei adunați să desăvârșească cea mai importantă lucrare națională, în fruntea cărora stă *dr. N. Oncu* devotamentul, desinteresarea și cinstea națională personificată». Tot dl dr. N. Oncu. «Tribuna» are datina, că de câte-ori i-se arată câte ceva neplăcut de câte-ori i-se arată nesinceritatea și desconsiderarea intereselor poporului, se ascunde după spatele dlui dr. N. Oncu și de acolo strigă: «*Ce vrei, nu veșezi, că în fruntea noastră stă un dr. Oncu, devotamentul, desinteresarea și cinstea națională personificată*». Dar noi n'am zis nimic de dl dr. Oncu, n'am tras la îndoială onestitatea dlui Oncu, carele ca om este venerabil, și suntem siguri, că dlui dr. Oncu nu-i face mare cinste, că adunătura flămândă dela «Tribuna» se pune alături de d-sa. De câte-ori se laudă cei dela «Tribuna» cu dl dr. Oncu, ne vine în minte o anecdotă. Se zice, că un păstor de găște tracta rău cu găștele, le bătea. Odată s'au săturat și ele de atâta desconsiderare și i au spus păstorului să nu le mai tracteze așa, pentru că *strămoșii* lor au mântuit capitolul. — Așa sunt cei dela «Tribuna» cu dl dr. Oncu. Să nu se prea laude însă nici ei, pentru că nu observăm, că dl Oncu și-ar ținea de mare onoare a fi în fruntea lor, pentru că nu participă activ la nici o acțiune de a lor. Dl dr. Oncu este un bătrân cinstit, venerabil, carele și-a înflințat «Victoria», s'a așezat bine acolo, a lucră cinstit pentru ridicarea și înflorirea aceluia institut și pentru această muncă cinstită merită cu tot dreptul stima tuturor

începuse să se desprindă bărci ce aduceau marinarii învoiți în port, m'am întors înapoi. N'am apucat să fac nici un sfert din cale și o ploaie rece, o ploaie biciuitoare începu să cadă. Am intrat cu Puiu în cea dintâi cărciumă, ce ne-a eșit în cale. Se înoptase, un băiat aprinse lampa unsuroasă atârnată de mijlocul tavanului, și am cerut o cafea. Așteptam să steie ploaia, dar ea se întetia pe fiecare clipă, iar de departe veneau bubuiturile înădușite ale valurilor ce se spârgeau de țărături. Cum isprăvisem de băut cafeaua și căutam să pătrund ceva pe deschizătura înecată în umbră a ferestrei, deodată se deschide ușa și într'un zarvăt grozav, intră unul după altul, vre-o trei zeci de marinari engleji. Mesele nu le-ar fi ajuns, poate nici vinul, mă gândeam eu, când din mijlocul lor se desface un fel de uriaș bărbos, roșu la față, și se îndreaptă cătră masa mea. Ce e dreptul, am simțit un fior; repede ca o clipire mi-au trecut prin cap toate amintirile grozave despre acești lupi ai mărilor. Voi să mă ridic, să plec, dar în aceeași vreme uriașul se apropiase, se

românilor de bine. În politică însă nu l'am allat pe dl dr. Oncu la loc de frunte. A fost totdeauna rezervat și nu se poate lăuda cu succese reale pe terenul politic. Am fi recunoscători *distinsului director* al «Tribunei», dacă ne-ar arăta cu date concrete meritele dlui Oncu pentru popor. Să ni-se spună anume, că dl dr. Oncu în care comună a contribuit și cu cât pentru susținerea școlii, a bisericii, unde a înființat vre-o reuniune de folos pentru popor? Nu e bine să vă jucați cu oamenii într'adevăr cinstiți. Și cinstea personală a cuiva încă nu e motiv de a trece de mare *binefăcător* al poporului.

Ne ceartă amar «Tribuna», că am fi scris rău *despre fruntașii, pe cari poporul i-a ales*. Nici în cauza aceasta «Tribuna» nu e sinceră. Doar nu e mult, de când chiar «Tribuna» certa și înjura în cel mai infam mod pe dl dr. *Stefan Pop*, deputat dietal și *fruntaș ales de popor* și îl amenința chiar cu pierderea mandatului, pentru că dl Pop a îndrăznit să-și facă datorița de avocat, și oare nu tot «Tribuna» a declarat de *mîncinos în public* pe dl dr. A. Vlad, fruntaș ales de popor? Cum stăm cu purtarea aceasta a «Tribunei». Oare nu ea se dă singură de rușine în fața poporului românesc, când în fiecare zi își schimbă păreri despre *fruntașii neamului*, dupăcum aceștia se fac sau nu umelte oarbe ale unor analfabeți adunați din toate părțile lumii?

Cu celelalte aberațiuni și cu meritele și desinteresarea domnilor dela Arad în cele bisericesti și naționale, ne vom ocupa în numărul viitor.

Ziarul din Lugoj și granița

În numărul său de Joi Drapelul constată, că pe teritoriul graniței scrisele sale nu au nici-un răsunset. Constată, că în fosta graniță româno-bănățeană acum, când cu atâta zarvă au pornit deputații naționaliști organizarea, aici la noi se organizează, dar toate comunele se organizează pe lângă și adecă pentru politica dlui Burdia. Comunele de pe falnică vale a Almăjului s'au pus în fruntea acestei organizări. Conducătorii mișcării sunt învățătorii, preoții, toți fruntașii dela noi și înțelegem, că lucrul acesta nu-i place Drapelului.

Din epistole scrise de țărani, de cari am primit foarte multe, se poate vedea, cum țărânul din graniță știe face deosebirea cuvenită și că a ajuns la adevărata cunoștință, că adecă politica reprezentată de dl Burdia, propoveduită și de noi, e cu mult mai bună, e singura bună și că politica deputaților naționaliști e numai un joc frivol cu interesele poporului.

Faptele bune și românești ale dlui Burdia a convins pe toți, că politica lui e cea mai adevărată, cea corectă, din care poate izvorî fericire, bunăstare pentru neamul românesc.

Căci pe când deputații naționaliști s'au scaldat în frase bine sunătoare, pe atunci dl Burdia a lucrat, s'a ostenit pentru alegătorii săi, pentru neamul românesc, cu toate că găstile, coteriile coșate pe la unele ziare române numai

defăima l-au știut. Dl Burdia a fost acela, care a făcut cu puțință, ca noi, Românii, și de acum încolo să ne putem desfăta în frumosul joc teatral al dlui Bârsan. Iar aceia, cari vor scrie odată istoria fostei graniți, vor trebui să amintescă, că bunăstarea materială și înaintarea intelectuală a graniței e legată nedespărțit de numele dlui Burdia.

În astfel de împrejurări orb și surd ar trebui să fii, ca să crezi și să te lași și mai departe sedus de aceea, ce scriu unele foi românești. E foarte firesc prin urmare, că în graniță toți se ranjază sub drapelul dlui Burdia și gazeta din Lugoj de loc n'are să se mire.

După rețeta cunoscută însă ea tace despre toate și multele fapte românești ale deputatului nostru. Și-apoi să miră cei dela Drapelul, că ei nu au avut de loc răsunset în graniță? Cauza sunt ei înșiși. Cauza e politica fără rost, care o predică, despre ceace s'a convins de mult cumintele nostru popor din graniță.

Ii doare pe cei dela Drapelul, că numărul aderenților lui scade pe zi ce merge? Ii doare, că granița nu a cerut sfatul lor mai nainte? Drapelul nici când n'a inaugurat o mișcare între români, nici când n'a luat inițiativa.

Și vis-a-vis de partidul nost amintește «elementele sănătoase, al căror număr s'a redus în mod simțitor». Suntem tare curioși, de cine vorbește, ca să ne putem spune și noi părerea.

Până atunci însă așteptăm.

Dela Comunitatea de avere

— Se va zidi un internat pentru 240 elevi —

În un timp scurt s'au început la Comunitatea de avere o mulțime de lucrări mărețe, cari nemuritor vor face numele actualului președinte. Cu evlavie îi vor rosti vecinic numele aici în graniță.

Cea mai măreață faptă va rămânea totuși înființarea internatului Comunității.

În ședința comitetului ținută săptămâna trecută s'a decis sub președința Il Sale dlui Constantin Burdia ridicarea unui edificiu modern pentru internat.

Internatul se va face pentru 240 elevi. Dintre aceștia 60 vor plăti taxa, ce se va satori. Aceștia vor fi adecă băeții neimpăduriților din graniță, ori elevi de prin alte ținuturi.

Șesezeci vor fi întreținuți gratuit și provăzuți cu toate cele de lipsă. Alți 60 vor plăti taxa redusă. Aici se țin elevii împăduriților în stare bună materială. Iar 60 vor fi primiți pe lângă jumătate taxă. Repetenții, ori elevi, cari nu fac spor în studiu sau au purtare rea, nu vor fi beneficiați.

Primirea se va face pe bază de concurs cu termen de 30 zile. Interniștii vor primi afară de dejun, prânz, ojină și cină pat cu toate hainele de lipsă, două uniforme (una de vară și cealaltă de iarnă) două perechi de ghete, un chipiu, 4 schimburi de rufe, 4 perechi obele, 4 batiste, 2 cravate și 2 ștergare. Fiecare elev va aduce cu sine așa numitele proprietăți.

Peste internat va fi un director și 4 profesori supraveghetori. Aceștia vor fi

aleși de comitet. Se va angaja un medic și mai multe îngrijitoare de infirmerie. Se va aranja și un mic spital pentru bolnavii infecțioși.

Internatul va fi în regie proprie.

Edificiul va fi cu trei caturi și se va aranja în modul cel mai modern. Susținerea anuală a internatului ar costa Comunitatea 53,000 cor.

Directorul va supraveghia toate organele internatului. Ca ajutor în afaceri economice va avea un econom, ales din partea comitetului și care va locui în internat. Directorul totdeauna aparține corpului de funcționari al Comunității de avere, va fi cu drept de penziune, iar cercul lui de activitate îl va stabili comitetul. Sub supraveghierea lui patru profesori gimnaziali cu locuința în internat vor îngriji de creșterea intelectuală și morală a elevilor.

Se vor angaja servitori în număr corespunzător, între altele și o bucătăreasă pricepută.

Referitor la edificiu, acesta va fi modern aranjat după modelul celor mai bune internate din patrie și străinătate. Va fi încălzit central, lumină electrică și apeduct. Zidirea va fi în un complex de cel puțin 4 jugăre. Pe lângă internat va fi economie de model, ca elevii să-și poată câștiga cunoștințele și 'n privința aceasta.

Pentru acoperirea tuturor speselor cu susținerea internatului s'au luat în prospect 95.000 coroane.

Din toate acestea vedem, că Il. Sa dl președinte e decis a face un așa internat, care model să fie.

De acum încolo nu se vor mai putea plânge grănicerii, că nu au oameni destui cu carte. Căci prin înființarea internatului sa ridicat încă o fortăreață culturală pentru neamul nostru.

Un politician

În 16 Febr. n. a. e. s'a inaugurat în Arad în casele dlui deputat dietal dr. Ioan Suci, clubul național. La această festivitate (?) națională, din care cred mulți, că vor mai putea trage câte un câștig material, au luat puțin parte. Între cei prezenți a fost și reprezentantul Caransebeșului.

Un preot, profesor de teologie și *fast* catichet la institutul pedagogic, carele datoriță avea să fie în zi de Duminecă la sf. biserică, dl dr. P. Barbu, a crezut, că e bine să mai deie pe agentul voiajor și luând frunza în buze, s'a prezentat și el la Arad, ca să facă pe politicianul, să reprezinte granița, atât de fericită, că a ajuns sub conducerea d-sale și a soților săi de luptă. Nu-i vorbă, dl dr. Barbu avea toată îndreptățirea să stec în afaceri politice alături de Russu-Șirianul, Bocu și ceilalți fericitori ai neamului, pentru că și d-sa de când dă pe naționalistul, a ajuns să scoată salar cu câte 4—5 chitanțe. E bună politica națională și pentru buzunarul dlui Barbu.

Ținuta politică a dlui Barbu pentru noi n'are multă înșămănatate, dacă bătrânul episcop *poate suferi*, ca profesori dela institutul pedagogic să fie agenți politici. —

Pe noi lucrul ne împoartă din alt punct de vedere. Dl Barbu e profesor. Ca atare capătă salar din sudoarea poporului românesc și avem dreptul să pretindem, ca să și lucreze pentru plata, ce-o capătă. D-sa însă Luni, în 17 Febr. n. a. c., dela 8—9 n'a ținut oară, pentru că a fost ocupat cu afacerile politice. Lucruri de acestea noi ca organ de publicitate și mai ales ca oameni, cari voim să ridicăm și îndreptăm instituțiile românești, nu putem suferi, ca profesorii dela institute să lucreze ca niște năimiți și să nu țină oarele pentru că au afaceri politice.

Ne plângem, că ministrul ne asuprește școlile, dar dacă privim lucrurile mai de aproape, ne convîngem, că tocmai ministrul se îngrijește să fie și la institutele noastre ordine și disciplină. Somăm direcțiunea institutului teologic să declare, dela cine a avut concediu? Sau dl Barbu nu se mai teme de vre-un comisar ministerial, fiindcă a fugit dela institutul pedagogic?!!

Amar se înșală!!!

Prelegeri economice

de: Ioan Grosșorean,
protopretor în com. de avere.

(Continuare).

Introducere.

X.

Carnea din zama o mâncăm cu legumi ori cu sos de paradaisă, de hrean, ceapă, crastaveți acri și de pipareă acră. Sosul se pregătește așa: punem într'o raină pe foc o lingură ori două de untură să se frigă, băgăm în untura friptă o lingură ori două de făină de grâu, pe care o lăsăm în untură să se frigă până atunci, până-ce capătă o culoare rumenă, apoi tăiem în bucățele mici crastaveții, pipareea ori ceapa, le așezăm în prăjeală, amestecându-le puțin, apoi turnăm peste ele apă, cât trebuie, îl sărăm după trebuință și îl lăsăm să fiarbă.

Sosul de hrean se pregătește astfel: radem hreanul mai întâiu pe o răzătoare, și dacă acesta este prea iute, îl ținem puțin la aer ori pe cuptor la căldură, se opărește nițel cu zama (supă) ori cu apă fierbinte, și apoi turnăm peste el oțet după trebuință.

Sosul de paradaisă îl pregătim așa: punem câteva păraidaice într'o oală să fiarbă în puținică apă, după aceea le zdrobim bine, le stoarcem și le străcurăm prin o sită ori altă străcurătoare, apoi zama câștigată în modul acesta o turnăm în prăjeala făcută cum am zis mai sus. Dacă dorim, ca sosul să fie mai gros, atunci punem mai multă făină în prăjeală, îl sărăm și îl lăsăm să fiarbă.

Se mai poate face o ciorbă bună și fără carne, așa numite *tașche cu brânză* în modul următor: facem mai întâiu un aluat din făină de grâu întocmai așa, precum facem aluatul pentru titei, cu ouă ori fără ouă. Aluatul acesta trebuie bine frământat, după aceea îl întindem cât mai tare cu sucitorul în forma unei pături de titei. Punem brânza bine amănunțită pe ambele lături a păturei și apoi îndoim aluatul peste brânză spre mijloc, unde îl tăiem în două; după aceea facem bucăți după plac, le turnăm în prăjeala făcută

dimpună cu apa de lipsă, apoi le sărăm și le lăsăm să fiarbă în destul.

Sărăcimea mai poate face și o ciorbă bună și gustoasă *din pâne tăiată în bucățele și bine sfărîmată, întocmai așa ca și tașchele de brânză*. Pânea sfărîmată se frige în untură până-ce capătă o culoare rumenă. În untură se pune totdeodată și ceapă bine mărunțită: pânea aceasta friptă apoi o întindem pe aluatul făcut întocmai așa, ca și brânza, tăiem din aluatul adunat peste pânea friptă bucățele mici în forma tașchelor de brânză, și după-ce am făcut prăjeala în modul indicat, băgăm tașchele în prăjeală dimpună cu apa de lipsă, o sărăm și o lăsăm să fiarbă în destul.

Ciorba de păsulă, varză dulce ș. a. se pregătește așa: punem păsula ori varza dulce pe foc să fiarbă în apă curată de riu și o sărăm. După-ce a fiert în destul, o luăm de pe foc și facem prăjeala, în care turnăm păsula ori varza fiartă și o lăsăm să fiarbă și mai departe. Prăjeala pentru această ciorbă se face astfel: luăm o lingură ori două de untură, o frigem într'o raină, în care punem puțină făină de grâu, ceapă bine mărunțită și puțină pipareă roșie. Toate acestea se amestecă și se frig la olaltă, până-ce capătă o culoare rumenă.

Mâncările groase de legumi se pregătesc în modul acesta: punem mai întâiu păsula, varza acră, erumpenele, linteaa, mazerea, morecovii ș. a. pe foc să fiarbă și le sărăm după trebuință. După-ce au fiert în destul, luăm oala de pe foc și facem prăjeala cum am zis mai sus și turnăm în aceea păsula ș. a., o lăsăm nițel să fiarbă iarăș și apoi mâncarea groasă de legumi este gata. Pentru îngroșarea mâncărilor de legumi punem în prăjeală făină mai multă, decât obișnuim a pune în prăjeala de rând.

O femeie sîngincioasă nu va intrelăsa nici-când să facă încă în decursul verii așa numită tărhană din făină de grâu, ca să aibe anul întreg.

Tărhana aceasta se pregătește așa: spargem ouă după trebuință — dela 1—10 ouă — le turnăm în o oală dimpună cu apa de lipsă și le amestecăm foarte bine la olaltă. Din fluidul acesta apoi turnăm câte puțin în făina, din care facem tărhană. Făina, în care am turnat fluidul de ouă, o mărunțim și o frecăm bine în mâni până atunci, până am mărunțit aluatul. Această procedură se repețește de atâtea-ori, până-ce am gătat făina și fluidul din oală. Dacă cineva dorește să facă tărhană mai fină, apoi atunci aluatul bine frământat și zdrobit îl trecem prin un ciur de fier ori prin altă răzătoare.

Tărhana astfel pregătită apoi, o așternem pe un măsaie curat și o punem la soare să se uște. După-ce s'a uscat bine, o băgăm într'un săculeț, pe care îl acățăm la un loc uscat și svânturos. Tărhana aceasta se poate ținea ani întregi, și o putem folosi în ori-și care ciorbă, ori o fierbem în lapte dulce. Dar se poate face și supă de tărhană, dacă îi facem prăjeala cum am zis mai sus.

(Va urma).

Epistolă

Bogșa-montană, luna lui Martișor.

Onorată redacțiune!

Înainte de toate vă gratulez la nobila-vă întreprindere, ce ați făcut cu scoaterea foii «Severinul». Și în părțile noastre îl cetesc oamenii cu drag, că văd dintrânsul, că aceia, cari îl scot, sunt bărbați plini de iubire de oameni.

De mult petrec cu atențiune curentul acest nou, carele este chemat a pune bază solidă fericirii neamului românesc. Inima mi-se umple de bucurie, când văd vre-o acțiune nobilă, căci ne-am scărbit de purtarea, ce o observăm acum la deputații naționaliști, cari ne-au tras pe sfoară — și cari, deputăția și-o țin numai spre a-și putea căpăta copii și neamurile și a face pacturi cu guvernul numai pentru interesul propriu.

Un deputat trebuie să fie așa, ca să se jertfească binelui de obște.

Cu mândrie cetesc despre faptele deputatului d-voastră dl Burdia — și tot cu mândrie trebuie să scriu și despre deputatul nostru dl Weiss Julian, — carele, deși nu e român, dar mai mult bine a făcut românilor din cercul nostru, decât toți advocații și deputații români, cari nu au alt secp, decât îmbogățirea grabnică și sigură.

Deputatul nostru, dl Weiss Julian, pot zice, că se jertfește pentru noi. Orice cauză, fie acea culturală, fie economică, fie personală — o îmbrățișează cu căldură. Nu suntem dedați la fraze redacționale — și că avem drept, voiu aminti numai niște cazuri concrete.

Bogșa-montană nu peste mult va primi o școală monumentală. Aici se vor instrui băieți, fără de deschilinire, iar cu ocaziunea edificării vor ajunge la lucru oamenii din jur. Comuna a dat numai un teritor de vre-o 75□. Școalelor din jurul Bogșei le-a câștigat toate cele trebuincioase — gratuit. Numele lui îl vor aminti locuitorii din Királykegy, Füzes, Dognácska, Zsidovin, Barbossza și Bogșa-română întotdeauna.

Privirea sa și-o aruncă și asupra comunelor din alt cerc. Steierlak și Annina la rugarea d-sale va primi școală nouă.

Țesăturile și lucrurile de mână a muierilor noastre sunt cunoscute în întreaga țară. Ministrul acum, la intervenția dlui Weiss, va ridica în Bogșa o școală de lucruri de mână. Femeile și fetele acolo vor primi instrucțiune gratuit, iar pentru vinderea lucrurilor de mână le-a câștigat piață. Anume, dânsul împreună cu doamna grofiță Mathány și doamna Gosztonyi se îngrijesc de vinderea țesăturilor românești, ba, am auzit, că și acum s'au făcut niște cumpărări mari.

Pe preoții din cercul nostru îi tratează cu cea mai mare prietenie — nu ca conducătorii «naționali», cari disprețuesc pe sârmanul preot.

Scopul acțiunilor sale este acela, ca să poată întinde poporului de rând mână de ajutor. Umblând prin Austria, a văzut acolo o fabrică de cătrană, unsori, uloii și altele, care fabrică dă de lucru la vre-o 1000 de oameni. Acum a început tratative cu numita fabrică, și aceea la intervenția deputatului Weiss Julian, s'a hotărît a edi

lica în Bogşa o asemenea fabrică, unde îndată la început vor primi lucru vre-o 3—100 de lucrători numai din jurul nostru.

Chiar și trenul, ce leagă Oravița cu Bogşa și Reșița, e a se leagă în multe privințe deputatului Weiss.

Călătorind mai de multe-ori dela Timișoara la Bogşa, mi-a picat tare greu, că drumul acesta scurt, trebuie să-l faci în 4 oare. M'am adresat la dânsul și i-am descris mizeria noastră, ce o avem cu trenul. Ne-am pomenit numai, că la întreprinderea deputatului nostru — drumul acesta se face în 2 $\frac{1}{2}$ oare — și că am primit pe linia aceasta încă un tren de persoane.

Comunele pot fi mulțumitoare, că dările de conzum nu sunt și mai departe a singuraticilor, ci este venitul comunelor.

Imi aduc aminte, cum se tânguiam săracii români, că nu au pământ și pășune. Atât erariul, cât și societatea a pus la dispoziția românilor în mai multe locuri pământ și pășune.

La întreprinderea dlui deputat s'a fondat la noi o societate așa numită «Polgári Kör», cu scopul de a prăsi galițe — aci asemenea vor fi căpătuți mulți lucrători români.

Chiar și corurilor și societăților de lectură din acest cerc le-a câștigat întărirea statutelor.

Nu este român pe sate, a cărui jalbă să nu o fie ascultat și împlinit. Cu ochii văd și cu urechile auz, cum sunt oamenii plini de mulțumire cu deputatul lor. Din cerc acum sunt mulți copii așezați prin școli — în mare parte gratuit.

Câte ar fi însă de amintit. Deocamdată fie destul atâta, ca să vă arăt, cât e de zelos și bun la inimă deputatul nostru. Încrederea, ce am pus-o noi în dânsul, prin aceea ne-o mulțumește, că se arată față de noi cu cea mai mare iubire, și jalbele noastre le ascultă și împlinește bucuros.

Altădată vă voiu scrie, cum tractează domniile noastre cu sârmanul popor, pe care îl privește numai ca un instrument, prin care să pot dânsii căpătuți.

De unde ați aflat, că Bredicean umblă să-și căpătuiească feciorul în vr'un ministeriu? Oare nu ar fi bine, de ar face și dânsul ceva pentru săracii din cercul Oraviței?

Un alegător din cercul Bogșei.

Din Valea Aimăjului

Poporul cere fapte și nu vorbe!

Multe s'au scris și vorbit în contra deputatului nostru. Și iară multe s'au scris și vorbit în contra începătoare noastre foi «Severinul». Unii contrari scriau și ziceau, cum le venia în condei sau în gură cuvinte desprețuitoare, și se siliau cu toate puterile să vâre ură și dușmănie între grăniceri și între deputatul nostru. Dar nu le-a succedat. Căci el a purtat și îndeplinit misiunea, ce trebuia ca să împlinescă ca Român și ca deputat dietal.

Acum nici nu are trebuință să se laude sau să se apere de vorbe și scrisorile dușmănoase, căci pe el faptele îl laudă. Din tot Caraș-Severinul, din toate comunele i-se adresează scrisori de mul-

țămire pentru faptele bune, săvârșite în favorul Românilor, ca Român grănicer și ca deputat dietal.

Chiar și cei cari la alegerea de deputat i-au fost în contră, acum s'au convins, că ei au greșit, se căese și aproabă politica deputatului nostru. Și ne simțim cu toții fericiți, că-l avem între noi. Și îi mulțumim pentru faptele împlinite până acum, și cu toții îl rugăm, ca și de acum înainte, unde poate, să ne ajute și sprijinească.

Și despre cele scrise și vorbite contra foilor noastre «Severinul», că e foaia guvernului, că e foaia dlui C. Burdia și alte cuvinte, le declarăm de neadevăruri, căci noi ne-am convins, că și acestea sunt vorbe goale, dușmănoase, de cari poporul blând și muncitor nu are trebuință.

Am cetit și constatat, că proiectele guvernului, cari nu sunt potrivite, bune poporului, nici «Severinul» nu le aproabă, ba chiar protestează contra acelor, ceace putem vedea și din articolul de fond din 1 Martie a. e. despre noul fel de dare.

Poporul nostru acum nu mai ascultă de vorbe deșarte, ci el așteaptă fapte bune împlinite.

Acelora le vom mulțumi și îi vom lauda în fața lumii, fie acela român, ungur, guvernamental sau naționalist. Păcat, că dela naționaliști nu putem scrie fapte bune, ori interes față de popor și năcazurile lui.

Iar pe laude și vorbe fără fapte nu vom pune nici un preț.

Gârboveț, la 4 Martie 1908.

A. Geșă, econom.

NOUȚĂȚI

Știri personale. Deputatul cercului nostru dl Constantin Burdia a plecat azi pe o săptămână la Budapesta. — Primarul orașului, dl Octavian Bordan va pleca în 9 l. e. în străinătate pe 20 zile.

Inspecțiuni școlare. Inspectorul regesc Berecz Gyula a inspecționat în decursul săptămânei trecute școlile elementare din Reșița, Clotocici și Crișova.

Alegeri de protopresbiter. Pentru tractul Hașegului a fost ales protopop Joia trecută dl dr. Cornel Popescu, fost preot în Deva.

Înmormântare. Ieri d. a. a avut loc înmormântarea în cimitirul gr. or. din loc a remășițelor lui Dionisie Cimponeriu, fost director de poște și telegraf, răposat în Saraievo înainte de 2 ani.

Apucături la vânzarea semânțelor pentru grădini. Că la ce sunt în stare oamenii, cari pescuiesc în turbure, dovedește mai bine viclenia unor comercianți cari se ocupă cu vânzarea de atari semânțe. — Semânțele procurate din alte locuri, le provăd cu numai curenți a catalogului de prețuri a lui Mauthner, voind astfel a sterui în cumpărător credința că capătă semânțe de ale lui Mauthner. Publicul să nu se lase sedus, căci fie orice numeri tipăriți pe pachet, dacă nu e numele Mauthner pe acelea, atunci pachetele nici nu conțin semânțe de grădină de ale lui

Mauthner recunoscute de toată lumea ca cele mai excelente.

Drapelul fără răsunset. Ni se scrie: Ne mirăm, că *Drapelul* din Lugoj nu observă, că singur se face ridicol. Fiindcă altcum nu ne putem explica, cum de atribue trecerea la stat a școlii noastre comunale dlui Burdia? Doar asta înseamnă, că *Drapelul* nu face de loc opinie nici chiar în Lăpușnicel, fiindcă altcum nu s'ar fi învoit oamenii, ca școala să fie predată statului. Ori face *Drapelul* undeva opinie, are el vr'un răsunset în popor. Și-apoi, cum de se aduce statificarea școlii din Lăpușnicel cu dl Burdia? Cindată logica mai au cei dela *Drapelul*!

Sebeșana și-a ținut adunarea generală în 23 Februarie sub prezidența P. C. Sale dlui dr. Iosif Olariu, presedinte ad-hoc. Schimbări în conducerea institutului nu s'au făcut. Dividenda s'a stabilit în 7°.

Petrecerea-concert aranjată de dșoara Zunia Sâmbătă sara în sala mare a otelului Lichtneckert a răușit foarte bine. Raport detaliat vom da în numărul viitor.

Despărțământul. Caransebeș al Reuniuni învățătoresci sa reconstituit. Joia trecută. Presedinte a fost ales profesorul dr. Nic. Regman. Sperăm, că ajungând dl Regman în fruntea despărțământului, se va lucra, fiindcă până acum numai atunci a luat lumea cunoștință despre existența despărțământului, când se constituia.

Adunarea generală a Primei Casse de păstrare a fost în 16 Febr. n. sub prezidența dl Sale dlui Const. Burdia. Acționarii cu bucurie au luat la cunoștință mănoasa activitate a direcțiunii. În direcțiune a fost ales ca nou membru primarul Octavian Bordan, iar în comitetul de supraveghiere Edm. Schmidt. Dividenda s'a hotărât de acție în 70 cor., adică 7°.

Adunarea socialistă. Socialiștii din Caransebeș vor ținea azi la 9 oare a. m. în sala otelului «Lichtneckert» o adunare poporală, pentru ținerea căreia au cerut permisiune dela autoritățile competente. Programul adunării este 1., Scopul și folosul constituirei. 2., Situația politică. 3., Sufragiul universal secret. Tot cu acelaș program vor ținea o altă adunare și d. a. la 2 oare în localitățile lui Francisc Wehry din Caransebeșul nou.

Balul mascat aranjat de reuniunea de cântări și muzică, la 3 Martie u. în salele otelului Lichtneckert, a reușit perfect, ba chiar mai bine dintre toate câte s'au dat până acuma. Deja la 8 oare seara salele erau tixite de oaspeți, dintre cari un număr considerabil erau mascați. Oaspeții și-au petrecut perfect de bine până în zori.

Noua casă de păstrare și-a ținut adunarea generală la 1 Martie sub prezidența spișterului Filip Müller. Nu s'au făcut schimbări în conducerea institutului. Dividende de acție s'au stabilit în 30 cor.

Telefon. Direcțiunea de poște și telegraf a luat între prenumerații pentru telefon și direcțiunea gimnazului din loc. Telefonul la gimnaz este foarte de lipsă și face mare serviciu părinților din provincă, cari au copii la gimnaz, căci se pot înțelege direct de acasă cu directorul gimnazului, fără ca să trebe să vină pentru toată nimica în oraș. Nrul telefonului dela gimnaz este 50.

Biserică română în Ierusalim. În România s'a pornit o colecție pentru a aduna bani spre a se edifica o biserică română în Ierusalim.

Regele Carol amenințat Regele Carol al României a primit săptămâna trecută o scrisoare dela un sansar din Pitești, în care scria Regelui, că dacă nu va desființa baroul advocaților din Pitești, — cari afară de taxele satorite de judecătoria, pretind și suprataxe (onorar) mari, — atunci va fi aruncat în aer dinpreună cu familia regală.

Bal de copii. Conform obiceiului vechi — frații Lichtneckert — au aranjat și anul acesta la 1 Martie d. a. dela 3 până la 7 oare obișnuitul bal de copii. Mititei și mititelele dansatoare au dansat până la 7 oara în tacte și cu mișcări cepilărești de-ți era mai mare dragul să-i privești.

Prețul căilor ferate din Ungaria. La sfârșitul anului 1907 au fost prețuite căile ferate din Ungaria și s'a constat, că valoarea lor este: 3 miliarde, 631 milioane, 937 mii și 206 coroane. Pentru fiecare kilometru de cale ferată se vine 195 mii, 318 coroane.

Lărgirea gării d'n Lugoj. În preliminarul cheltuelilor erariale s'a luat pe anul acesta 2.300.000 cor. pentru întregirea edificiilor și ajustarea trenurilor statului. Pentru folosirea acestei sume direcțiunea trenurilor a pregătit un plan de lucru. Conform acestui plan să vor edifica săli de așteptare, să vor săpa fântâni, și să vor face stabilimente pentru debarcarea vitelor. Afară de suma amintită va sta la dispozițiunea direcțiunei încă o sumă de 506.500 cor, din care sumă să va lărgi și gara din Lugoj.

Satorirea pretului de carne în Lugoj. Intr'unul din numeri trecuți am amintit și noi, că în Lugoj reprezentanța orașului a compărat câteva vite, și a încredințat o comisiune, care să vindă carnea, spre a putea satori un preț mediu pentru carne. În urma încercării acestea vicecomitele pe baza raportului comisiunei, a satorit și edat prin o ordinațiune pentru mcelari următoarele prețuri de carne de vită. În ordinațiunea vicecomitelui carnea de vită este împărțită în două calități, și fiecare calitate în trei clase, adevă: *Calitatea primă*: I. clasă: 1 cor. 40 fil. II. clasă: 1 cor. 20 fil. și a III. clasă 96 fil. *Calitatea a doua*: I. cl. 1 cor. 28 fil. a II. cl. 1 cor. 08 fil. și a III. cl. 88 fil. — Mcelarii sunt obligați a să ținea strict de aceste prețuri, și trebe fiecare să afișeze această tarifă în localul de vnzare. Nu este permis să vindă cineva mai scump carnea. Cu controlul este însărcinat căpitănatul polițial al orașului.

Distincțiune prea înaltă. Maestatea Sa Regele a decorat pentru meritele sale extraordinare pe dl Andor de Almásy, director-silvanal, cu crucea de oficier al ordului Francisc Iosif, din incidentul trecerei în pensiuine. Vicecomitele Aurel Issekutz, a predat Luni cu o ceremonie solemnă prea înalta distincție, merituosului funcționar.

Comisia de imunitate, a suspendat dreptul de imunitate al deputatului Blaho, pentru agitație în ședința ținută Sâmbăta trecută.

Curs de limba maghiară în Biserica-Albă. Agitațiunile pangermanilor după semne prind ca nuca'n parete printre nemții din jurul Bisericeii-Albe.

Ca dovadă eclatantă este faptul că mai mulți nemți au petiționat la primarul orașului, să înființeze pe seama lor un curs de limba maghiară. Primarul orașului, în conțelegere cu directorul școalelor, și cu ajutorul mai multor învățători au și înființat cursul dorit. Văzând tineretul acest fapt cuminte al bătrânilor, au cerut și ei, și li-s'a înființat și pe seama lor un curs de limba maghiară, la care ia parte numai tineretul, și adevă feciori de prăvălii și feciori de țărani. Această faptă cuminte și folositoare ar trebi urmată și de țărani noștri, — căroră cu constiuța liniștită le dăm sfatul să învețe limba statului, căci prin această nici când nu vor avea pagubă, ci la tot cazul folos. E prost cel ce fuge de limba maghiară, când ea cetățean al Ungariei, la tot pașul ai lipsă de ea.

Oare ar fi azi Vlad și Brediceanu deputați, dacă n'ar fi învățat ungurește?

Apucături. Ni se cere publicarea următoarelor: Comuna noastră Pirlipeț cu mic cu mare cu recunoștință pronunță numele Il. Sale dlui Burdia. Tuuror ne pare rău, că un ne-am lăsat amăgiți să volăm contra lui la alegerea de deputat, ceea ce însă nu se va mai întâmpla, și la iubirea noastră față de iubitul deputat se alătura întreg Almăjul. Inzădar încearcă adormitul de *Drapelul* să serie contra noastră. Știm noi, că *Drapelul* n'a făcut nimic pentru graniță, nici n'a desvoltat cel puțin gustul de cetit. *Mai mulți prilipeni*

Pentru duel. Sâmbăta trecută s'a pertractat înaintea judecătoriai cercuale din loc, vre-o 6—7 cauze pentru deliecte de duel. Dintre 15 acuzați, 10 au scăpat nepedepsiți, în urma retragerii acuzei din partea procurorului, ear 5 au fost pedepsiți și anume: Lazits Arthur, oficiant de bancă cu 4 zile; Dr. Várfalvi Mór, cand. de adv. cu 4 zile; Reichl Sándor pretore cu 4 zile; Antal Imre cand. de adv. cu 3 zile, și Keppich Felix comersant cu 2 zile arest de stat.

Reuniunea română de cântări și muzică din Lugoj a aranjat un foarte răușit concert Sâmbătă sara în pavilionul otelului *Concordia*. După concert a fost dans.

Un deputat bătut, În Lemberg cu ocaziunea unei adunări a democrațiilor naționaliști, deputatul Battaglia a mâncat o sfântă de bătae.

Björnson păcălit. Nu de mult s'a dovedit, cât de bine este informat bătrânul smintit, adevă apărătorul nechemat al naționalităților, — vezi Doame (asuprite) din Ungaria. — Cînera adevă — de îndrăcit s'a pus și i'a trimis niște informațiuni despre lucruri neîntâmpate, Bătrânul amăgit în urma informațiilor acestea s'a pus pe lucru, și a început a îndrugacâte vezi uscate, la adresa Ungariei și a bărbaților ei de stat. Ba încă în iperzelul său de apărător și-a luat într'atăta nasul la purtare, încât a dejosit și instituțiunile noastre judiciare, și-a calumniat întreagă națiunea maghiară. Și toate acestea le-a făcut sârmanul pe baza unor date false și neadevărate. Intre alte multe bazaconii serie că Ministru Apponyi Albert, a confiscat întreaga bibliotecă a unei uni-vertăți vechi — grecești, dintr'un oraș, abea câteva oare depărtare de lângă capitala țării.

Această scrisoare — a voit păcălitul bătrân să o publice în ziarul «Zeit», căruia a și trimis'o. Redacțiunea ziarului însă a trimis'o unui om al său de încredere la Bpesta, și acesta a arătat'o ministrului Apponyi voind să-i răspundă lui Björnson într'un mod, ca să-i treacă pofța de a mai serie prostii pe baza unor informațiuni false și superficiale. Cavalerismul contelui Apponyi, a oprit însă de a face aceasta, și a rugat, pe respectivul înerezut al ziarului «Zeit» să serie redacțiunei, și să o clarifice despre această glumă prostească.

Deputat bătăuși. Doi deputați din camera Stolină, anume: Pierantoni și Mirabelii, s'au palmuit zilele trecute în coridorul camerei — Ministrii Rudini și Fusinato au încercat să i despartă, și drept răsplată au căpătat și ei câțiva pumni.

Hoție pe tren. Un călător care călătoria pe linia Przemyl-Neu-Zagora, a fost înbătat de alți doi călători, și apoi jăfuit de tot ce avea la el, și pe deasupra și aruncat afară în zăpadă.

Ia tă at nasul. Doi cărbunari beți sau bătut pe drumul de țară dintre Brașov și Christian. Tocmai în elipele când faraonii să păruiau mai cu sloagă eată că vine vice primariul din Vălean cu trăsura, și când sosi lângă cei încerați, unul din ei opri trăsura, atunci primarul furios, și îngâmfiat ca toți sașii, să dete jos din trăsura să întrebe pe țigan cu ce' îndrăzneală a oprit el trăsura. Faraonul naibei, înfuriat și afumat de alcool, cum era, nici una, nici două, ci scoate un cuțit, și taiă nasul Sasului. În Christian au fost deținuți, ear sasul s'a întors la Brașov să-i coasă medicul nasul la loc.

Urmăre răscoalelor. La 3 curent, a avut loc degradarea celor 57 soldați condamnați pentru insubordinațiunea dovedită pe timpul răscoalelor din primăvara anului trecut în România. Unii dintre soldați sunt judecați la câte 20 ani muncă silnică, ear alți la muncă silnică pe viață.

«**Mali Jurnal**», un ziar din Belgrad, a fost confiscat, fiindcă într'un articolu a atăcat pe Rege și pe oficerii, cari au asasinat pe Alexandru.

Bombardarea unui motor vicinal. Motorul dintre comunele Șiria și Livada, a fost atacat și bombardat cu pietre de mai mulți țărani români. Toate ferestrele trenului au fost sparte. Motivul acestei răz-bunări a țărănilor ar fi, că acest motor a călcat 4 boi ai unui țărau.

Țarul și Regele Serbiei. Ziarele aduc știrea, că Țarul va primi pe Petru regele Serbiei în vizită, și adevărat încă în cur-sul lunii acesteia. Știrea aceasta însă tre-bue primită cu oarecare rezervă, căci de când s'a urcat Petru pe tronul Serbiei, s'a mai vorbit, că va fi primit ba la o curte, ba la ceilaltă, dar' cu toate aceste n'a fost primit nici de o curte, fiind că nici un domnitor n'a voit să fie el cel dintâi. Acum să vede, că țarul vrea să fie primul. Că întru cât corespunde adevărului această știre, vom vedea în viitorul cel mai apropiat!

Biserica rusească și Tolstoi. Din Pe-tersburg s'a vesteste, că sfântul sinod a adus o hotărîre, ca să primească din nou pe marele scriitor Tolstoi în sânul bise-ricii, din care a fost excomunicat pentru scrierile sale, cari nu miroseau a busuioac capilor bisericii din Rusia. Tolstoi a fost încunoștințat din partea autorităților bi-sericeii despre aceasta hotărîre. *Că sfântul sinod*, s'a hotărît la acest paș trebuie, că s'a convins despre adevărul scris de Tolstoi.

Deschiderea unui curs de dans și boston. Subscrisul am onoare a înștiința pe onor. public din Caransebeș, că cu ziua de 8 Martie a. c. voiu deschide în sala mare a hotelului Lichtneckert un curs de dans și boston pe durată de 6 săptămâni. Timpul de instrucție este pentru băieți între oarele 5—7 p. m., pentru adulți 8—10 seara. — Taxa pe 6 săptămâni 12 cor. Pentru cei inițiați 8 cor. Cu distincă stimă *Nicolae Șara*, măiestru de ballet, măiestru stabil de dans în Budapesta și Oradea-mare.

PARTEA LITERARĂ

Iani Mișopol.

— Schiță —

— Ma haide, moi frățico: haide numa se te uita țe frumoase mosia, țe frumos e griul.. Două masinele treera: fațe burr-burr, burr-burr, te asurzește!

Umblam țe umblam, se fațe cald, si merdzem la mine la chirțimă; muncam țeva, si pe urma te'ntorți daca poflesti.

Ma haide odată!

Dar, cu toate stăruințele lui Mișopol, tânărul judecător, în marginea trotuarului, cu mâna întinsă, gata să se despartă, șo-văia, nu se putea hotărî. Un suris fin îi illutura pe buze, — un semn de întreaare, care zicea:

— Oare omul acesta mi-i prietin? Era încă dimineață. Rândunelele, agere, făiau scurte linii cotite, ocolind oamenii, înmălțându-se apoi sus, și iar coborîndu-se. Judecătorul simția pe la urechi ușoara ră-coare din vâslitul aripelor grabnice; auzia ciripitul chemător și pripit, care-l îndemna parcă să plece; și totuși se întreba, cu același suris pe buze:

— Oare mi-i prieten? Sau vrea să mă poarte cu dânsul, ca să nu-i fie urît!

— Bine, să merg. dacă zici tu; — răspunse judecătorul, răpezindu-se în brișcă, mai mult ca să vadă care din bănuieți se adeverește.

Iani Mișopol e aproape tânăr, e gras și negricios, spătos ca un mal, dar gata să se surpe ca și malul, numai dintr'un pumn.

De altfel, pare un prieten destul de bun, și judecătorul începea să fie aproape încântat. Mai ales în acel orășel, unde vene de curând, și unde greu putea găsi prieteni cari să n'auibă alt scop decât al urmări pas cu pas, doar-doar va face și unul greșit...

Și apoi Mișopol îi amintia dintr'odată, de câte ori îl întâlnea, și numai cu înfă-țișarea lui de arendaș procopsit, îi amintia de acele holde aurite, lunc așternute la soare, și acele holde parcă-i erau dragi judecătorului, fără să știe nici el pentru ce..

Brișca nouă, cu doi cai suri, zbură pe drumeacul singuratec și cotit, de parcă și el nu știa pe unde să apuce mai re-pede, numai să se vadă departe de oraș. De o parte și de alta, galbena comoară care da în copt: lanuri de grâu și de se-cară, cuprinsuri verzi, cu porumb, și peste tot o liniște dumnezeiască.

Asemenea lumină și asemenea li-niște, — își zicea judecătorul, — de sigur numai pe pământul României se pot afla.

Ajunseră la arie. Ce e drept, frumos lucru!

Oamenii, în cămeșoale prăfuite, cu piepturile goale, asudau ridicând la snopi.

Unii cărau, alții ridicau, alții arun-cau, dar repede; căci batoza e harnică și nu așteaptă; e mare și cere mult, e cu măruntaie de fier, și nu se mai satură.

Duruitul mașinelor, strigătele, praful din paiele forfecate, toate se silesc să te alunge. Soarele dogorește, și înneacă pri-veliștea cu o lumină orbitoare, grozavă, care stinge culorile, și le albește.

Pe vale, cu petele, întunecate de ver-deață prea buiacă, ale pomilor, se vede satul.

Inima te îndeamnă parcă să fugi acolo, unde umbra se ghicește lesne.

Iani Mișopol, după ce alergase încoace și încolo, împărțind ordine și injurături printre dinți, venia întins cătră tovarășul de drum. Nu era singur.

— Haide se muncam țeva, chirie zu-decator. Iaca si d-nu Moscoviț, contabil alu nostru. Va cunoasteți? Muncam cu toți.

Brișca i-a dus repede la cărciuma lui Mișopol, din capul satului. O cărciumă scundă, strâmtă, unde nu încăpeau zece oameni; poate de asta, de la început îi venia să fugi. Asemenea brișcă și aseme-neai, pare-că nu le stetea bine să aștepte lângă asemenea dărâmătură — ce nu spun de vechime, ci de zgârcenie.

Judecătorul, de la început, simți un fel de neliniște; totuși se așeză pe un scaun.

Privi împrejur.

Câteva butoaie scurte, unele goale, cu cepurile scoase, altele pline cu cine știe ce băuturi, de sigur bune de vărsat pe gârlă, astupau un părete.

— Bem câte o țuică, bre? — întrebă Iani cu ochii la judecător.

— Nu beau nici-odată.

— Atunți spune țe muncăm.. S'aducă două cutie de sardele, trei..

Bre, Costis!

... Costis, omul care servia, să rezezi după teighea, ca să primească ordinul. Iaii îl măsură din ochi.

— Sterdze nasu bre, si ada farfurii curate, spalate, si deschide ochii la țe por-unțește dimialui.

Costis făcu repede.

Acum judecătorul gustase și el câte ceva, după ce i se făcuse și lui sete. Ar fi băut apă, apa era sărată, ar fi beut vin, dar vinul era de tot acru.

Ca să bea ceva, trebuia să plece, dar plecarea își avea socoteală.

De odată, tânărul judecător. își aruncă privirea la Iani, privi apoi la Mos-covici, și o lumină i se făcu în minte. Se întrebase:

— De ce m'a luat Iani cu dânsul? Poate de asta: — și făcâni în farfurie, ca să vie Costis.

— Cât am să plătesc?

Iani se întoarse repede, căutând și el din ochi pe cărciumar și strigă răstit:

— Costis, hai mai tare la domnu!

Costis veni repede, cu hârtie și creion, începând pe nerăsuflete:

— Trei franți, sardele.

Iani sări speriat.

— Țe trei franți, prostule! Trei franți. Asa vinzi la musterii? Ma saratești! Asta sardele pe puțin trei franți țin-zeți..

— Salami, un franco țin-zeți.

— Fațe, — întrerupse Iani, privind pe judecător, — ai vezuto țe salami?

(Va urma).

Glose

S'a dat și la noi un bal costumal. Costumele și mascele au fost drăguțe. A lipsit însă din ele farmecul necunoscutului, fiindcă la noi și *costumal* te cunoaște fiecare.

* * *

Printul Carneval a căpătat obsit dela calendarul cel nou. Duce cu sine multe amintiri.

Ar fi interesant să știm, cărora le a plăcut și cărora nu isprăvile lui

* * *

Printul Carneval, se zice, a plecat cam supărat dela noi. Motivul: și-a pierdut pe fidelul cronicar dela «*Renașterea*».

* * *

Să mai zică cineva, că nu se pot împăca multele neamuri din patria noastră. Petrecrea dșoarei Zunia a dovedit în mod pozitiv din destul.

* * *

Chestia feministă a ajuns la un punct mort. Nu poți asămăna nici când pe o femeie cu un bărbat. Aceasta a arăta-o și deosebirea de păreri iscate în urma producțiunei Zunia. La bărbați — se zice — mai tare le-au plăcut tablourile vivante, dar la femei piesa teatrală.

Unde rămâne atunci egahtatea și tendința spre ea?!

Varietăți.

De ce rod șoarecii. Cine nu știe, că șoarecele nu poate sta un moment, ca să nu roadă în scânduri, în lemne, în fiere în fine în orice obiect ce găsește. Să nu se creadă însă că șoarecele roade cu scop ca să mănânce, căci ce hrană poate găsi el în lemn, în fier sau în monetele ce le fură tot cu scop ca să roadă în ele. Explicarea este aceasta: Dinții șoarecelui și peste tot ai rozătoarelor, cresc repede și dacă nu i-ar ține prin roaderea la corpuri tari, ar eși afară din gură ca colții la mistreți.

Dacă șoarecele n'ar avea ce să roadă, dinții canini din falca inferioară i-ar crește în lungime de un metru. Experimentul îl pot face cetitorii noștri, închizând un șoarece tânăr într'un vas de sticlă, în care nu poate să roadă. Dați-i hrana lui obiceiuită; să nu-i lipsească nici aerul și să fie într'un loc retras întunecos, unde nu-i conturbă nimene liniștea: În câteva luni dinții lui canini vor avea lungimea de un metru, însă vor fi întorși în spirală lângă gură, întocmai ca tromba (gura) fluturelui

Stricarea aerului. În locurile închise, unde trăesc mulți oameni împreună, nu numai acid carbonic se află în mare cantitate, în aerul condensat peste măsură, ci și o mulțime de corpuri organice transparente în formă de ouă sau în formă cilindrică, precum, micropsiți și microzoe, cari se mulțumesc în două ceasuri cu miile într'o singură picătură. Din contră, când aerul este mereu împropătat, microbii se împuținează; iar în aerul liber nici după 24 oare, cu cel mai bun microscop, nu putem descoperi vre-o urmă de viața animală.

Aerizați camerele în cari locuiți, dacă înțeți la sănătatea organismului vostru.

Poșta Redacției.

Dlui A. Goga în Gârbovel. Mulțămim pentru frumoasele corespondențe. — *Almăjanul* în B. Am citit și noi cele scrise de *Bozovics és Vidéke*. Răspuns publicăm foarte bucuros. — A. N. în B. E lucru cunoscut, ceace mai înainte numai se șoptia, că poporul de loc nu-i mulțămim cu deputații naționaliști. Cauzele le-am arătat și noi în mai multe articole. — *Aurora B.* în C. Visurile îndrăgostite ale D-tale puse în rime nu le putem publica. Trimite-i-le lui pe poștă. Doar se va îndura. — *Blonda* în B. Concursurile de frumsețe? Dacă dlui e așa de..., sigur va cumpăra foarte multe bitete așa că d-ta vei fi cea dintâi.

Bibliografie.

«Păstorul sufletesc», ce apare în al III-lea an, la Șimleu (Szilágy-Somlyó) e singura revistă românească de predică — atât de monarhie cât și în regatul liber, România, — deci n'ar fi iertat să lipsească din biblioteca niciunui preot românesc. În ea să găsească predică pentru toate Duminicile și sărbătorile precum și pentru toate ocaziunile. N-rul 3 — pe Martie, s'a trimis deja abonaților și întocmai ea și numărul 1 și 2 — se prezintă în condițiuni eseculente, având toate predicile pe luna Martie, precum și alte predică de ocaziune (predică funebrelă, iertăciuni la înmormântarea unei preotese, conferențe, etc.) li recomandăm cu căldură clerului românesc. Abonamentul 10 cor. pentru monarhie și 16 c. pentru România și străinătate.

Nr. 642

1908

Vânzare de fagi

Din complexul de păduri al Comunității de avere formată din regimentul confiniar romano-banatic Nr. 13 sunt de vânzare în hotarul comunelor Fényes și Ruszka fașii din o pădure de 1741.11 holde cat.

Ofertele închise și provăzute cu 20.000 (douăzeci de mii) coroane în scris cel mult până în **10 Aprilie 1908 a. m. la 10 ore** au să fie prezentate în scris **Oficiului de economie al Comunității de avere în Karánsebes**, unde se pot privi și condițiile.

Prima cassă de păstrare în Caransebeș.

intemeiată în anul 1877
cu un capital de C 500.000

acoardă

Credit personal

precum și

credit real și cambii atât pe case de închiriat cât și imobile (pământ) mai de parte primește

DEFUNERI

— sub condițiunile cele mai culante. —

Prima casă de păstrare în Caransebeș.

Nr. 881 kg.

1908

Publicațiune

Din partea magistratului orășeneș se aduce la cunoștința publică, că poienile orașului Caransebeș și adecă:

Poiana Lunca Corcana de sus

» Stoenesli 6 jug.

» Pereni 3 »

» Piatra albă 2 »

» La Răchita 3 »

Corcana mică

Ogașul mutului

Dealul Lonții

se vor exarenda pe anul 1908 în calea licitațiunei publice în **15 Martie 1908 st. n.** Duminică la 9 ore în cancelaria protonotarului orășeneș.

Doritorii de a licita sunt îndatorăți a depune 10% din prețul de exclamare ca vadiu naintea comisiunei, iar condițiunile de licitațiune se pot vedea în otele oficioase în cancelaria notarului orășeneș.

Caransebeș, la 5 Martie n. 1908.

Oscar Bordan,
primar.

Nr. 641

1908.

Vânzare de fagi

Din complexul de păduri al Comunității de avere formată din regimentul confiniar romano-banatic Nr. 13 în hotarul comunei Teregova sunt de vânzare fagii din un teritor de pădure de 2000.01 holde cat.

Ofertele închise și provăzute cu 22000 (douăzeci și două mii) coroane bani vadiu au să se înainteze în scris la **Oficiul de economie al Comunității de avere în Karánsebes** cel mai târziu până în **10 Aprilie 1908 a. m. la 9 ore**, unde se pot privi și condițiile.

Se caută

un îngrijitor de casă

pentru Comunitatea de avere a fostului regiment confiniar romano-banatic Nr. 13. cu prima Aprilie 1908. Leafa: 40 de cor. lunar, evartir, și 6 stânjeni lemne la an. Rugările sunt a se înainta oficiului de economie până la 24 Martie.

Cel mai mare asortiment de mobile de tot felul pe lângă prețuri moderate se află la

George Frohmeier, măsar

Caransebeș. Deposit: Strada principală, în casa diecezană.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții
în Mehadia

Acoardă împrumuturi ipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi anticipațiuni pe amanețe și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea

200 coroane

o mașină de scris

MIGNON

cap de operă a tehnicii moderne. Deosebit avantaj: Că ori și cine, fără a învăța, poate scrie. Scriptul îndată și stabil să vede. Construcțiunea cea mai simplă. Litere de oțel. Copiaza și în mulțes. Intre categorii cu ori și care altă mașină mai scumpă. Un an garanție. — Imposit de industria privilegială.

A se comanda prin administrația
Ziuarului nostru.

Rămășiță dela firiz

și

tăriță (prav)

mai ieftin se poate căpăta la

fabrica de lemn
MUNK R. și CONS.
CARANSEBES.

Publicațiune

Casa de sub Nr. 99 din Caransebeș strada Teus constatatoare din 2 chilii, cuina, cămară și altele să vinde din mână liberă. Informațiuni mai aproape la proprietarul Ion Cărbunariu din loc.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573¹/₂ metri, loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape dă administra-
ția acestui ziar.

Toma Finz

Maestru — lemnar intreprinzator de zidiri și neguțător de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. public din Caransebeș și jur bine asortatul meu deposit de lemne de clădit de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri de molin ghiluite și ghinuie (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai departe țement de Portland, carton asfaltat pentru acoperis, pături de izolare pentru a delătura umezala păreilor, cătrână (boază) și carbolineu cu prețurile mai moderate. — Comanțele se efectuează prompt și în modul cel mai conștiințios și se espiadează la toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de poduri, fac padimente de terrazs, în biserici și primesc tot felul de renovări la edificii vechi fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă chiar și pe acoperișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

Publicațiune.

Conform ordinațiunei înaltului ministeriu de agricultură Nr. 60900/1896 se aduce la cunoștință, că în anul acesta vor ajunge spre vânzare la subscrișia administrațiune. — **Ripăria — portalis Rupestris — Monticolo și Uitis — Solonins,**

vițe americane sălbatice pe ales de clasa primă cu sau fără rădăcină (nefede) precum și tot pe aceste trupini cu cele nafine și diferite soiuri de struguri de vin și desert nobilitate

ultoni cu rădăcină.

**Badacsonyvidéki Szőlőtelep
kezelősége,**

Tapoleza (a Balaton mellett.)

BAZARUL „LA COROANĂ“

**KOHN & ZWEIG
CARANSEBES**

recomandă pravălia lor bine
asortată în mode, manufac-
turi și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANĂ“

Anunciuri

se primesc în toate zilele pe
lângă prețurile cele mai mode-
rate, la administr. foii noastre.